

קונטרס

חיים רגועים

יגלה עצות נפלאות לכל בר ישראל, איך לחיות חיים רגועים, ולהיות מישב בדעתו, ויעבר את זה העולם בשלמות, בלי שום צער ומכשול כלל.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תוכב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר יוֹתֵר
מִבְּרַךְ בְּחַיֵּי הָאָדָם, כְּמוֹ לַחַיּוֹת חַיִּים רְגוּעִים
בְּלִי לְחָצִים, בְּלִי פַעַס, בְּלִי טְרָדוֹת, אֲלֵא
לַחַיּוֹת רְגוּעַ. וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת אֲלֵא
עַל-יְדֵי אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ אֲמוּנָה
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה תָּמִיד רְגוּעַ.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתא)

קונטרס

חיים רגועים

א.

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז:); כל-כף גדלה השגחתו יתברך הפרטית, שאדם אינו מקבל מכה על אצבעו הקטנה בלי השגחתו יתברך, מפל שפן וכל שפן מה שקורה בעולם; דבר גדול ודבר קטן — הכל ממנו יתברך. וכפי שאדם מכניס ידיעות אלו בתוך לבו, כך זוכה ל"חיים רגועים". למה אנו רואים בני-אדם עצבניים, עוברת עליהם מרירות ועצבות וכו', ואין להם ישוב הדעת? אומר רבנו ז"ל, מפני שאין להם אמונה; כי מי שיש לו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא — חייו חיים; כי אם הולך לו טוב — בודאי טוב, ואם, חס ושלום, הולך לו לא כפי שרוצה, יודע שזה פפרת עוונות, ויודע שיש להקדוש-ברוך-הוא חשבון צדק

עם האדם, ושָׁב בְּתִשׁוּבָה. אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה, עוֹבְרֵת עָלָיו מְרִירוֹת כְּזוֹ, וְאֵין לוֹ לְמִי לְפָנוֹת בְּעֵת צָרָתוֹ, וְחִיּוֹ אֵינָם רְגוּעִים, כִּי הוּא מְאֹד מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל בַּפְּחָדִים שֶׁל שׂוֹא וְהֶבֶל (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַרְבֵּ"ן, סִימָן קב). עַל-כֵּן אָנוּ רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם שֶׁרָצִים וּמְתַרוֹצְצִים, וְאֵינָם יוֹדְעִים לָאֵן, כִּי הָאֲמוּנָה רוֹפֶפֶת אֶצְלָם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וּמִזֶּה בָּאוֹת כָּל הַצָּרוֹת. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים לְזִכּוֹת לְחַיִּים רְגוּעִים, תִּכְנִיסוּ בְּעֵצְמְכֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּדְעוּ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה עִמָּכֶם, אֲתִכֶם וְאֶצְלָכֶם. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לב): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, יָכוֹל לָבוֹא לְבִטְחוֹן; כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם חֲזַק בְּאֲמוּנָה, וְיודֵעַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אֵתוֹ, אֲזִי בּוֹטֵחַ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינָנוּ מְפַחַד מֵאִף אֶחָד. שֶׁזֶּה מֵה שֶׁאוֹמֵר הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה יב, ב): "אֲבִטַח וְלֹא אֶפְחָד"; כִּי מֵאֵין בָּאִים הַפְּחָדִים לְאָדָם? כְּשֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינּוּ יוֹדֵעַ מֵה יִהְיֶה, לְכֵן חִיּוֹ אֵינָם "חַיִּים רְגוּעִים", לֹא-כֵן מִי שֶׁחֲזַק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ לְהִיכֵן לְבָרַח, כִּי הַמְּקוֹם הַכִּי בְּטוּחַ לְבָרַח אֵלָיו זֶה רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלִיכֶם לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּמֵה נִקְרָאת תִּשׁוּבָה? אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַרְבֵּ"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה): תִּשׁוּבָה זֶה — תִּשׁוּבָה

ה'; נשמת האדם נקראת ה' האחרונה של שם הוי"ה, והיא נעתקת משרשה העליון; על-כן — תשוב ה', הינו תחזיר את נשמתך לשרשה, זרקא דאזריקת לאתר דאיתנטלית מתמן (עין תקוני-זהר, דף מג: ס. פו:); אדם צריך לזרק עצמו בתורה להיכן שבא, ומהו המקום? חכמה עלאה, חכמה עליונה, שהוא אמתת מציאותו יתברך, שמשם כל הנשמות באות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה). לזאת, בני ובנותי היקרים! ככל שתתחזקו יותר באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, כן יפתח לכם הפה לדבר אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. תתארו לעצמכם, בני ובנותי היקרים, שיש לכם אבא שרוצה לשמע אתכם, יש לכם אבא, שמשתוקק לשמע קולכם. ואם-כן מדוע לא תתחילו לדבר עמו יתברך, ותגרמו נחת רוח לבורא יתברך שמו?! ובאמת, אם נתבונן, נראה ונבין, מדוע הקדוש-ברוך-הוא לא נותן פעם אחת בשנה פרנסה לכל השנה, מדוע צריכים כל יום לדאג מחדש — מה יהיה ואיך יהיה? אלא מסבירים חכמינו הקדושים (ספרי בהעלותך פט): הו"מה למלך שגזר על בנו להיות מפרנסו פעם אחת בשנה, ולא היה מקביל פני אביו אלא בשעת פרנסתו; הינו משל למלך בשר ודם שנתן לילדיו תקציב פעם בשנה לכל השנה, ולא ראה אותם כל השנה, הילדים לא באו אל

המלך כל ימות השנה, כי יש להם כָּבֹד אֶת תְּקִצִיבְכֶם השנתי. הצטער המלך מאד, שלא זכה לראות את ילדיו. אמר המלך: מעתה אני אתן להם בכל יום ויום את התקציב היומי, וכך יצטרכו לבוא אלי יום יום. כך אומר הקדוש-ברוך-הוא, אם אתן להם את התקציב פעם בשנה, לא יבואו אלי רק פעם אחת בראש השנה, וכל השנה ישכחו ממני; על-כן בני-אדם צריכים בכל יום לדאג על מזונם, ולהגביה את עיניהם להקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו: "רבוננו של עולם! תן לי גֶשֶׁם, תן לי פְּרִיָּסָה, תן לי שֶׁפַע לְצֵאת מַחֻבּוֹתַי, תן לי בְּרִיאוֹת" וכו'; בראש השנה כותבים את התקציב על כל השנה, אבל בכל יום ויום אדם נדון מחדש. עד שאומרים חכמינו הקדושים (ראש השנה טז), שְׂאֵדָם נִדוֹן בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה; אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל רִגְעַ וְדָקָה וְשִׁנְיָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשִׁתַּקֵּק לְשִׁמְעַ קוֹלֵנוּ. וּבְשִׁבִיל זֶה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תענית ח): אֵין גֶּשֶׁמִּים יוֹרְדִים, אֶלָּא בְּשִׁבִיל בְּעֲלֵי אֲמָנָה; מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, הוּא מִתְפַּלֵּל תָּמִיד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיתֵן לוֹ שֶׁפַע גְּשָׁמִי, שֶׁפַע רוּחָנִי, וּבְאַמַּת מְקַבְּלוֹ אַחֲרֵי-כֵן; כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וּכְמֵאמָרָם ו"ל (יבמות סד): מִפְּנֵי מָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ עֹקְרִים? כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

מתאווה לתפלתם של צדיקים; הקדוש-ברוך-הוא רוצה שאנחנו נבקש ממנו כל מה שאנו רוצים וכל אשר אנו צריכים. אך נתקיים אצלנו (ישעיה נט, ב): "כי אם עונתיכם היו מבדלים בינכם לבין אלקיכם"; על-ידי העוונות שחטאנו, לכלכנו עצמנו בכל מיני חטאים ופשעים, עשינו כל מיני שטיות, על-ידי-זה שכחנו ממנו יתברך, ונדמה לנו כאלו הקדוש-ברוך-הוא בכעס עלינו, וכאלו אינו רוצה אותנו. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; אם אדם עשה פשעים, זה מכניס בו כפירות, שאינו מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתו, עמו ואצלו. וכן אומרים חכמינו הקדושים (סוטה ג): קדם שחטאו ישראל היתה שכינה שורה על כל אחד מישראל, כיון שחטאו — נסתלקה מהם השכינה; השכינה ברחה מהם, שחושבים כאלו הקדוש-ברוך-הוא איננו נמצא פה, וכאלו מתחבא באיזה עולם. ובאמת, בני ובנותי היקרים! לא-כן הוא, הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו, עמנו ואצלנו, אנחנו צריכים רק לפתח את הפה, ולהתחיל לדבר אליו יתברך, אזי תקף-ומיד אנחנו כבר קרובים אליו; כי ברגע שאדם מתחיל לדבר ולהתפלל אליו יתברך, הוא כבר נמצא אצל הקדוש-ברוך-הוא, וקרוב וסמוך אליו יתברך ביותר. וכמו שכתוב (דברים

ד, ז): "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כהגוי"ה אלקינו בכל קראנו אליו", אומרים חכמינו הקדושים (מדרש שוחר טוב תהלים קיח): "בכל קראנו אליו" — בכל לשון ולשון שישאל קוראים להקדוש-ברוך-הוא, מיד הוא עונה אותם; אבל האדם אינו מאמין בזה, ונדמה לו כאלו אותו אין צריכים, כאלו הוא מיתר בזה העולם, כאלו כל הדינים של העולם נשתפכו על ראשו, ולכן אינו משיח בינו לבין קונו. לזאת, בני ובנותי היקרים! אם רצונכם לחיות "חיים רגועים", הרגילו עצמכם לדבר אל הבורא יתברך שמו, ואז תראו איה תפלתכם תתקבל לרחמים ולרצון לפני אדון כל. אבל צריכים הרבה סבלנות, כי אין זה הולך בפעם אחת; כי כל הבריאה כלה זה אלקות, רק אנחנו עוורים. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רנד): העינים של האדם רואות תמיד נפלאות, אך מחמת שאין בא אל הדעת שלו מה שרואה, לכן איננו קולט את אשר רואה, כדרך אדם שיש בידו משהו, ומעבירו לפני עיני זולתו במהירות גדולה, אזי אין זמן לזולתו להעביר מהראיה אל הדעת, ואיננו יודע מה ראה. כי מהו סוד הראיה של האדם? העינים מוציאות כח ראות, שזה נקרא אור ישר, אבל אחר-כך נתהנה אור חוזר שמחזיר אל הדעת, שביין וישפיל מה ראה. אבל אם יש רק אור ישר ולא חוזר,

הֵינוּ שְׁלֵא חוֹזֵר לַדַּעַת מֵה שְׁרָאָה, אָזִי לֹא קָלַט הָאָדָם כְּלוּם. כֵּן הַדְּבָר, בְּעוֹלָם הַזֶּה רוֹאִים נִפְלְאוֹת, אָבֵל הוֹלֵךְ בְּמַהִירוֹת כְּזוֹ, שְׂאָף אֶחָד אֵינוֹ קוֹלֵט מֵה לְפָנָי עֵינָיו; כִּי אִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מֵה לְפָנָי עֵינֵיהֶם — הָיוּ מִפְחָדִים. כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת ו.): אֶלְמָלִי הָיוּ נִתְּנָה רְשׁוֹת לְעֵינַי לְרֵאוֹת, אֵין כָּל בְּרָיָה יְכוּלָה לְעַמֵּד מִפָּנָי הַמַּזִּיקִין; כִּי הָיָה רוֹאָה, שְׂמִשְׁמָאלוֹ יֵשׁ אֶלְפֵי אֶלְפִים קָלְפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, וּמִימֵינוֹ רְכָבוֹת רְכָבוֹת קָלְפוֹת וּמִשְׁחִיתִים שְׂבָרָא בְּעוֹנוֹתָיו, וְהָיָה בְּאַמַּת נִרְעֵשׁ וְנִפְחָד. וְעוֹד אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרָשׁ שׁוּחַר טוֹב תְּהִלִּים קמ"ו): אֵין צַעַר גָּדוֹל וְאֵין יְסוּרִים גְּדוֹלִים וְקָשִׁים כְּעוֹרוֹן עֵינַיִם; כִּי כְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ רוֹאָה כְּלוּם — זֶה הַדְּבָר הַכִּי קָשֶׁה. לֹא-כֵן הַצַּדִּיקִים הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, תִּכְרֶף-וּמְיָד כְּשֵׁרוֹאִים בֶּן-אָדָם, רוֹאִים מֵה סְבִיבוֹ וּמִי מְטִיל אַחֲרָיו, וּמִי הוֹלֵךְ עִמוֹ, וּמֵה עֲשָׂה. כִּי כְּתוּב (תְּבַקּוּק ב, יא): "אָבֵן מִקִּיר תִּזְעַק"; כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס אֶל הַצַּדִּיק, אֲבָגִי בֵּיתוֹ מִגְּלִים מָה אָדָם זֶה עֲשָׂה. כְּרוֹזִים יוֹצְאִים מִן הַשָּׁמַיִם בְּכָל רָגַע וְרָגַע, וּמִכְרִיזִין מֵה הָאָדָם עֲשָׂה, אָבֵל לֹא כָּל אֶחָד מֵאֲתָנוּ זוֹכָה לְשִׁמְעַת אֶת זֹאת רַק הַצַּדִּיקִים. וּבְאַמַּת כְּתוּב (יִשְׁעִיָּה ס, כא): "וְעַמֶּךָ כָּלֵם צַדִּיקִים" — כָּל יְהוּדֵי יְכוּל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָה זוֹ, אִם רַק יִקַּח עֲצָמוֹ בִּידָיִם, וַיִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּתְּלִיט: "אֲחַת וּלְתַמִּיד

אני עוזב שטיותי וחוזר אליו יתברך. ומהיום והלאה
אבקש רק ממנו יתברך. אזי אט אט מוריד את
הקלפות והעלמות שמעלימים ומסתירים ומכסים את
אמתת מציאותו יתברך. ודבר זה בלתי אפשרי
להסביר לאחר, כי זה רוחניות חיות אלקות, איך
נשמה יכולה להיות דבוקה באין סוף ברוך הוא; איך
נשמה יכולה לבטל עצמה אל עצם עצמיות גלוי
אלקותו יתברך. לזאת, בני ובנות היקרים! אם
רצונכם לזכות לחזר בתשובה אמתית, עליכם
להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא מעורר מהשנה.
כמאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'): יש
בני-אדם שישנים את ימיהם, ואף שהם לומדים
ומתפללים, מקימים מצוות, אבל הכל בחינת שנה;
כי ברגע שאדם אינו יכול לדבר אל הקדוש-ברוך-
הוא, סימן שמחו ישן ביאוש ובדכאון, נדמה לו כאלו
אין צריכים אותו, כאלו אינו שוה שום דבר. וזה בא
מהקלפות והמשחיתים שברא מחטאיו המרבים; כי
על-ידי כל חטא ופשע, על-ידי כל שקר שאדם מדבר,
על-ידי כל עברה שאדם עושה, בר מינן, בורא קלפות
ומשחיתים, שהם נוקמים בו, כמו שכתוב (תהלים לד,
כג): "תמותת רשע רשע רעה"; הרע של הרשע ממית
אותו; לכן רשעים בחייהם קרויים מתים (ברכות יח:),
מסתובבים כמת, מחם ישן ביאוש ובדכאון, כאלו

הקדוש-ברוך-הוא עזב את הארץ, ומתחבא למעלה בשמים. ונדמה להם: "מי צריך אותי?! דברתי עם ההוא ואינו רוצה אותי! הלכתי למקום אחר, ולא התייחסו אלי! הסתובבתי בדרך זו, ולא עלה בידי, ונכשלתי!" וכך מסתובב כגלגל, והוא מבלבל ומבהל. מאין בא דבר זה? כי המחין שלו ישנים, אינו יודע אשר (שיר השירים ה, ב): "קול דודי דופק, פתחי לי אחותי, רעיתי וגו', שראשי נמלא טל" וגו'; הצדיק מעורר מהשנה ואומר לכלם: מה אתכם, הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתכם, עמכם ואצלכם, רק תפתחו את הפה לדבר אליו ותברך, ואתם כבר מוכנים לדבר אתו, כבר מוכנים לחיות "חיים רגועים"; לזאת אומרים חכמינו הקדושים (מפות כד.), שבא חבקוק הנביא והעמידן על אחת (חבקוק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה"; היסוד ביהדות אמר חבקוק הנביא — זה אמונה פשוטה בהקדוש-ברוך-הוא. מי שרוצה לחיות "חיים רגועים", יתחזק באמונה בבורא עולם. ומהי שלמות האמונה? שאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. ומי היא חבקוק הנביא? כתוב בזהר הקדוש (עין ח"א ז. ח"ב מד: ח"ג קצה.): בנה של השונמית, שבאה אל אלישע, ואמרה שרוצה בן, והתחננה לפני הצדיק, ולא עזבה אותו, עד שהבטיחה (מלכים-ב ד, טז):

"כעת חיה את חובקת בן", ונתקיים, שנולד חבקות. ומפני שאמר כעת חיה את 'חובקת' בן, קראוהו חבקות. והוא היה הנביא, שגלה שהכל תלוי רק באמונה: "וצדיק באמונתו יחיה"; מה החיות של הצדיק? אמונה. לזאת, בני ובנותי היקרים! מאחר שעוברים עליכם כל-כף הרבה צרות ויסורים, ואינכם רגועים, אתם מבלבלים, מבהלים, מפחדים, עצבניים, שרויים בדכאון, מדוע לא תחזרו בתשובה אל הקדוש-ברוך-הוא?! מדוע לא תפתחו את פיכם לדבר אליו יתברך, ולספר לו כל אשר אתם צריכים?! ואז לא תצטרכו אף אחד, רק את הבורא יתברך שמו בעצמו; כי חזרה בתשובה פרושה לחזר רק אל הקדוש-ברוך-הוא ולא לבשר ודם, אשר אינו יכול לעזור לעצמו, ואיך יעזור לכם?! כמו שאמר דוד המלך (תהלים קמו, ג): "אל תבטחו בנדיבים, בכך אדם שאין לו תשועה"; לזאת, בני ובנותי היקרים! זכרו, אשר חזרה בתשובה זה ברור וזכוף האמונה הקדושה, שצריכים להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן לג): אצל אנשי העולם האמונה זה דבר קטן, אבל אצלי העקר אמונה. ומהי אמונה? בתמימות ובפשיטות, כמו שהנשים הכשרות והילדים הטהורים מאמינים, בלי שום חכמות. ואמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע:

אחר כל ההשגות והמדרגות שזכיתי, אני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא מתוך הסדור כילד קטן. זו נקראת שלמות אמונה — לסלק את הדעת והשכל לגמרי, לדעת שאיננו יודעים כלום, אני מאמין בהקדוש-ברוך-הוא בלי שום חכמות. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כ'): מתחלה צריכים להאמין בהשם יתברך, ואחר-כך יזכה להבין בשכל; קדם אדם צריך להתחזק באמונה בלי שום חכמות, ואחר-כך יזכה להגיע אל השכל, שיבין למה כדאי להאמין. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן צא): יש אמונה שהיא רק בלב, אבל העקר, שצריכה להיות לאדם אמונה כל-כך חזקה, עד שתפשט בכל האיברים, שירגיש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ברמ"ח איבריו ושם"ה גידיו. והיכן שמתפלל, היכן שמתובב ומה ששומע, ישמע ויראה רק גלוי אלקות, אשר זו המדרגה הכי עליונה — להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא. וזו תהיה הגאולה. בשביל זה אומרים חכמינו הקדושים (ילקוט הושע תקיט): אין הגליות מתכנסות אלא בשכר אמונה; הינו בשכר אמונה שעם ישראל מאמינים — תהיה הגאולה. אתה מוצא שאין הגליות מתכנסות אלא בשכר האמונה. וכן אתה מוצא שלא נגאלו אבותינו ממצרים, אלא בזכות אמונה. וכן אברהם אבינו לא ירש העולם הזה

והבא, אלא בזכות האמונה שהאמין בהקדוש-ברוך-הוא. ועל אמונה מה אומר? פתחו שערים, ויבוא גוי שומר אמונים; מי גרם לנו לבוא לשמחה זו? אלא בשכר אמונה שהאמינו אבותינו בעולם הזה. אדם מסתובב בעולם הגשמי והחמרי, ובפרט שהערב-רב מתפשטים בארץ ומביאים גויים וגויות להכשיל בהם הבריות, והחשף מתפשט בכל העולם, השקר והאפל מתפשטים, ממלאים את העולם בכל מיני שטיות, עושים ליצי ליצנות, לוקחים בן-אדם ועושים ממנו אליל, וכל העולם רוקד סביבו, מעלימים ומסתירים את הקדוש-ברוך-הוא, מהכל ידברו ולא ממנו יתברך. אזי מדוע אתם חושבים שאנו סובלים גלות כל-כף קשה?! למה יש לנו כל-כף הרבה מרידות, דכאונות ואסונות? כי הקדוש-ברוך-הוא חפץ בנו ורוצה בנו, ומשתוקק לשמע קולנו. "הראיני את מראיך השמיעני את קולך" (שיר השירים ב, יד) אומר הקדוש-ברוך-הוא, אני רוצה לראות את המצוות הנעיומות שאתם עושים, אני חפץ לשמע את קול ערבות התורה שאתם לומדים; למה לחכות עד שנקבל מכות?! עד שיבוא איזה מלך רשע כהמן, שרצה לכלות את כל היהודים מנער ועד זקן, טף ונשים ביום אחד?! שאז נפל פחד גדול על כלם, ויבאו אליו יתברך, וצעקו לפניו: רבנו של עולם,

תצילנו מרשע זה! כשאנו יכולים להקדים לבוא בתפלות, לפני שמתחילות הגזרות רעות ונוראות. אנחנו יכולים לבטל את כל הגזרות שנגזרו ופעומדים לגזור — על-ידי תפלה; אם אדם היה יודע מהי תפלה, ותמיד היה עוסק בזה, אזי היה חש ומבין היטב — "מה אני צריך את אחרים, שירמו אותי" וכו'?! הרי טוב לברח אל הקדוש-ברוך-הוא! וכשאדם חזק בעבודת התפלה, נמשכת עליו שמחה אמיתית, כי אין עוד שמחה יותר גדולה מגלוי אלקות, כשאדם חזק כל-כך באמונה, שמרגיש את הקדוש-ברוך-הוא שנמצא פה, ויודע למי יש לו לפנות בעת צרה — זו השמחה הרי גדולה. לכן אמר החכם (צל המעלות לח): אין לה שמחה כהתרת הספקות; מתי אדם בעצבות ובמרירות? כשהוא מלא ספקות, לבו מלא עקמומיות, הדעת שלו מבלבלת לגמרי, אינו יודע למי לפנות, והוא מלא פחדים, איננו רגוע, על-כן הוא עצוב ומסתובב בעולם הזה כמו בגיהנום, מרגיש רק רע כל היום. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט): אין עולם הזה כלל, אלא יש או גן-עדן או גיהנום; הינו בני-אדם חושבים שיש עולם הזה, ואמר רבנו ז"ל, שאין דבר כזה, אלא יש או גן-עדן או גיהנום, אם אדם זוכה, וממשיך עצמו רק אל הקדוש-ברוך-הוא, אזי עושה מהעולם הזה גן-

עֵדָן, וְאֵין עוֹד תַּעֲנוּג לְאָדָם כְּמוֹ הַדְּבָקוֹת בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, אֵין עוֹד נֶעַם וְעֲרֵבוּת לְאָדָם, כְּמִי שְׁמַדְבֵּר
 אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.
 אַבְל כְּשֶׁאָדָם רָחוּק מֵהֶאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אָז, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן, סוֹבֵל מְרִירוֹת הַגִּיהֵנוּם בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְרִים לוֹ
 הַחַיִּים, וְרַב עִם כָּל אֶחָד, נִעְדָּר אֶצְלוֹ הַשְּׁלוֹם-בֵּית,
 יִשְׁנֶן רִיבוֹת עִם הַיְלָדִים, עִם הַשְּׂכָנִים, עִם קְרוֹבֵי
 מִשְׁפָּחָה וְכוּ', אֵינְנוּ רְגוּעֵ, הוּא מְלֵא פְחָדִים, אֵינּוּ
 יוֹדֵעַ לְמִי לְפָנוֹת בְּעֵת צָרָה, חֲיָיו מְנַתְקִים לְגַמְרֵי
 מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר זֶה הַגִּיהֵנוּם. וְלָכֵן, בְּנֵי
 וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים לְזָכוֹת לְחַיּוֹת "חַיִּים
 רְגוּעִים" כְּדִגְמַת הַגֵּן-עֵדֶן, כְּדִגְמַת הָאָרֶת הָעוֹלָם הַבָּא,
 שְׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה סד, ג): "עֵינִ לֹא רָאִתָּה אֱלֹקִים
 זוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה", רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֶמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, וְתִתְחִילוּ מִהַרְגֵעַ הַזֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ
 בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלָכֶם, כָּל אֲשֶׁר אַתֶּם צְרִיכִים תְּבַקְּשׁוּ רַק
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְתִהְיֶוּ חֲזָקִים בְּזֶה, אָז תִּרְאוּ אֶל אֵילוֹ
 מְדַרְגוֹת נוֹרְאוֹת תְּבוֹאוּ. וְאִם תִּצְיְתוּ אוֹתִי בְּזֶה, לֹא
 תִתְחַרְטוּ — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא; כִּי
 תִרְגִּישׁוּ כְּכֹר בְּעוֹלָם הַזֶּה אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ
 בְּגִלּוֹי כְּזֶה, שְׁלֹא תֵאָרְתֶם וְלֹא שַׁעֲרְתֶם מִימִיכֶם. אֲשֶׁרִי
 הָאָדָם הַמְּכַנִּים דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ
 כָּל הַיָּמִים.

ב.

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, כי הקדוש-
ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, דבר
גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת
המאציל העליון, וכפי שתחזירו דבר זה בתוך
תוכם, כן תחיו "חיים רגועים"; כי המאמין האמתי,
שמאמין אשר אין בלעדיו יתברך כלל, כל הלך חזיו
משתנה לגמרי, כי כל הצרות והיסורים והמרירות
והפחדים של הכל שעוברים על כל אדם, באים רק
מחמת חסרון אמונה, כי בלי אמונה בו יתברך, האדם
ריק לגמרי מכל תכן בחיים. ובשביל זה אמרו חכמינו
הקדושים (ברכות יח:): רשעים בחייהם קרועים מתים;
כי מסתובבים בזה העולם כמת, בלי שום תכן
בחיים; כי אפלו חמור ושור מכירים את בוראם, כמו
שכתוב (ישעיה א, ג): "ידע שור קונהו וחמור אבוס
בעליו"; ומי שאין לו אמונה בבורא עולם, הוא פחות
מחמור ושור, וחזיו אינם רגועים כלל, ויומם ולילה
הוא מלא פחדים, אבל תכף-ומיד כשאדם מכניס
בדעתו את אמתת מציאותו יתברך, אזי כל חזיו
משתנים לגמרי מההפוך אל ההפוך, עד שרואה
ושומע ומרגיש אלקותו יתברך; כי המאמין האמתי,
לפניו פתוחה כל הבריאה כלה, כי הוא יודע, אשר

הכל לכל לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ועל-ידי ידיעות אלו — חזיו רגועים, ואינו מתירא ומתפחד משום דבר ומשום ברִיָּה שבעולם, כי לבו חזק כפפיר, והוא הכי מאשר בחזיו, כי אין לה עוד אשר בחיים כמי שזוכה להיות דבוק בחי החיים, ומסתכל על כל הבריאה כלבוש וכסוי אל אלקות, והוא זוכה לשמע את הקול הפנימי שבתוך הבריאה. וכך אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן נב): מכל הדברים צועק הקדוש-ברוך-הוא כבִּיכּוּל, אִפְלוּ מְלֻשׁוֹנוֹת הַעֲכוּ"ם; כי הוא יתברך קורא את האדם תמיד שיחזר אליו, ויגלה לו נוראות נפלאות עד מאד, אך בני-אדם הם עוֹרִים — אינם רואים שום דבר, חרשים — אינם שומעים שום דבר, אשר מזה בא, ששכנסים בהם פחדים יתרים, והם אינם רגועים, ורעים ומרים להם החיים. ולכן בני ובנותי היקרים! ראו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואז כל הלקי חייכם ישתנה לטובה, ותחיו "חיים רגועים", חיים מישבים, ותהיו תמיד שמחים ועליזים, ואת כל מי שתפגשו, תחזקו ותעודדו, ותחזירו גם בהם אמונה פשוטה בו יתברך; כי באמת, המאמין האמתי יודע, אשר אין שום מקרה ומזל וטבע כלל, אלא הכל בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא הוא יתברך מסבב כל הסבות,

וסבב שתפגשו את פלוני או את אלמוני ביום זה
 דיקא ובמקום זה דיקא, והכל — כדי שתדברו עמו
 ממנו יתברך, כי זו השליחות של כל בר ישראל, לא
 די שהוא מאמין בו יתברך, אלא עליו להשפיע על
 עוד נשמות ישראל, ולהאיר בהם את האמונה
 הקדושה. ואפלו לגויים ולאמות העולם צריכים
 לגלות את אמתת מציאותו יתברך, כמו שכתוב (תהלים
 צו, ג): "ספרו בגוים כבודו"; ולכן, בני ובנותי
 היקרים! ראו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך,
 ועל-ידי-זה תחיו "חיים רגועים", ותהיו הכי
 מאשרים בחייכם. ומכל שכן אם גם תזכו לקיים את
 מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, אז באמת תחיו
 "חיים רגועים"; כי המצוות הן רצונו יתברך, וכל
 מצוה ומצוה היא צנור המוריד לאדם שפע הדעת,
 אור וזיו רוחני, כי יש לאדם רמ"ח איברים ושס"ה
 גידים, כנגד רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא
 תעשה, ולכן על-ידי קיום כל מצוה, נמשך אור וזיו
 וחיות ודבקות אלקית על כל איבר השיך לאותה
 מצוה, וכן כששומר עצמו לא לעבר, חס ושלום, על
 איזו עברה, על-ידי-זה ממשיך על גידיו אור וזיו
 וחיות ודבקות אלקית, ונעשה כל כלו קדש להו"ה
 ברוך הוא וברוך שמו. ועל-כן אשרי מי שאינו מטעה
 עצמו בזה העולם העובר, ותמיד בורח רק אליו

לח

חיים רגועים

יתברך, שאז דיקא יזכה לחיות "חיים רגועים", ועוד
יהיה בעולם הזה פדגמת העולם הבא, ויהנה מזיו
השכינה, אשרי לו!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!